

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
235/07	Hovedutvalg for overordnet planlegging	17.12.2007

HØRINGSUTTALELSE - REGELENDRINGER SOM SKAL BIDRA TIL ØKT ÅPENHET OG ROLLEAVKLARINGER I KOMMUNER

”Kommunelovens formålsbestemmelse, § 1

Intensjonen om å øke allmennhetens tillit til kommunesektoren ved å fokusere på en høy etisk standard i kommuneloven, og styrke åpenheten, er etter Ullensaker kommunes oppfatning riktig.

Den etiske dimensjonen har i senere tid hatt et stort og særskilt fokus i kommunesektoren, noe som bl.a. har resultert i at mange kommuner har innført eller revidert sine etiske retningslinjer, noe også Ullensaker kommune har gjort. Nye regler om varsling og forbud mot gjengjeldelse i arbeidsmiljøloven, med påfølgende plikt til å utarbeide rutiner for varsling eller andre ”tilsvarende” tiltak må også kunne ses i lys av dette fokuset på høy etisk standard i kommunesektoren. Det hører med til bildet at kommunenes virksomhet fra før er gjennomregulert på en helt annen måte enn privat virksomhet nettopp med det siktemål å sikre en saklig, forsvarlig og etisk forvaltning, ved kommuneloven, forvaltningsloven, offentlighetsloven, lov om offentlige anskaffelser, regler om offentlig støtte mv.

Ullensaker kommune ser derfor ingen betenkeligheter ved at kommunelovens formålsbestemmelse utvides med en eksplisitt etisk dimensjon som foreslått.

Redegjøringskrav i årsberetningen, jf kommuneloven § 48 nr. 5

Ullensaker kommune har merket seg at departementet uttrykker skepsis mot å lovfeste ytterligere rapporteringskrav for kommunene, men foreslår likevel at kommunene skal pålegges å gjøre rede for iverksatte og planlagte tiltak for å sikre en høy etisk standard i kommunen. Et slikt krav om årlig rapportering er basert på en forutsetning om at fast omtale av kommunens etikkarbeid vil styrke omdømmet. Forslaget innebærer i praksis at kommunene pålegges å planlegge og iverksette stadig nye tiltak for å sikre høy etisk standard. I motsatt fall vil redegjørelsen i årsberetningen lett få preg av gjentakelser fra år til år, og således bli en ”standardøvelse,” noe som neppe vil medføre at kommunens etiske omdømme blir styrket. Etter Ullensaker kommunes vurdering er det unødvendig å innføre et slikt nytt rapporteringskrav.

Revisors innsyn hos kommunens leverandører mv., jf kommuneloven § 78 nr. 6

Departementets forslag om at kommunens revisor skal ha samme rett til innsyn og informasjon som kommunen selv kan kreve overfor andre som er tillagt kommunal

Saksprotokoll i Hovedutvalg for overordnet planlegging - 17.12.2007

Behandling:

Av 11 representanter var 11 tilstede.

Repr. Ola Nafstad (A) fremmet flg. forslag:

Følgende endring innarbeides i høringsuttalelsen:

Ullensaker kommune slutter seg til departementets vurderinger i spørsmålet om habilitet for ledere og styremedlemmer i offentlig eide selskaper.

Repr. Harald Espelund (Frp) fremmet flg. forslag:

I avsnittet ”Regler som begrenser valgbarheten til ordfører/varaordfører?” fjernes ordet **absolutt** i 6. linje i første avsnitt og i 2. linje i andre avsnitt.

Votering: Repr. Nafstads forslag fikk 4 stemmer og falt derved.
 Repr. Espelunds forslag ble vedtatt med 7 mot 4 stemmer.
 Rådmannens innstilling med vedtatte endringer ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Ullensaker kommune avgir høringsuttalelse i samsvar med forslaget i saksframlegget.

I avsnittet ”Regler som begrenser valgbarheten til ordfører/varaordfører?” fjernes ordet **absolutt** i 6. linje i første avsnitt og i 2. linje i andre avsnitt.

forvaltningsmyndighet eller oppgaver finansiert med kommunale midler, samt kommunens private leverandører av varer og tjenester, synes etter Ullensaker kommunes vurdering vel begrunnet. Ut i fra kontrollhensyn er det et åpenbart behov for at revisor får rett til slikt innsyn og slik informasjon.

Habilitet for ledere og styremedlemmer i offentlig eide selskaper mv.

Ullensaker kommune støtter i prinsippet departementets forslag om å endre bestemmelsen om habilitet i forvaltningsloven § 6 bokstav e, men anbefaler at endringen kun skal omfatte selskap som driver næringsvirksomhet. I departementets merknader til endringsforslaget blir det påpekt at inhabilitet etter forslaget også vil omfatte personer som sitter i styret for sammenslutning etter kommuneloven § 27 som er eget rettssubjekt, når saker hvor § 27 sammenslutningen er part behandles i andre folkevalgte organer.

Mange av landets regionråd er organisert som sammenslutninger etter kommuneloven § 27. Mange av disse er selvstendige rettssubjekt, som i rådet Ullensaker kommunens deltar i. Ordførerne i deltakende kommunen utgjør ofte styret i rådene. Rådene bedriver i hovedsak strategisk planlegging og samordning av tjenester. Det er lite hensiktsmessig å lage regler som vil gjøre ordfører og varaordfører inhabile ved behandling av forslag og rapporter fra regionrådene i andre folkevalgte organer.

Regler som begrenser valgbarheten til ordfører/varaordfører?

Dersom ordføreren har et styreverv vil vedkommende, etter det ovennevnte forslag om endring av habilitetsregelen i forvaltningsloven § 6 bokstav e, være inhabil ved behandlingen av saker som gjelder selskapet i folkevalgte organ. At ordføreren ikke kan delta ved behandlingen av viktige saker som gjelder kommunale selskaper er etter Ullensaker kommunes syn svært uheldig. Ullensaker kommune finner det på denne bakgrunn naturlig at det innføres en begrensning i kommuneloven for så vidt gjelder ordfører/varaordførers valgbarhet til styreverv i næringsdrivende interkommunale selskap og aksjeselskap.

Selv om departementet ikke drøfter forholdet, vil Ullensaker kommune anbefale tilsvarende valgbarhetsbegrensning også for rådmannen og dennes stedfortreder. Mange av de samme argumentene som kan anføres mot at ordføreren skal være valgbar til styret i næringsdrivende selskap vil også ha gyldighet i forhold til rådmannen.

Valgbarhet i kommunale foretak

Ullensaker kommune slutter seg til departementets forslag om at rådmannen eller dennes stedfortreder ikke skal være valgbar til styret i kommunale foretak.

Særskilt lovlighetskontroll av vedtak om lukking og habilitet. Utsatt iverksetting.

Ullensaker kommune slutter seg til departementets forslag om at kommuneloven § 30 nr. 3 endres slik det av møteboken skal framkomme en begrunnelse for vedtak om lukking og habilitet. Videre at § 59 endres slik at fylkesmannen av eget tiltak skal ha rett til å prøve lovligheten av avgjørelse om lukking av møter og habilitetsavgjørelser i folkevalgte organ.

Ullensaker kommune er positive til at det fastsettes i forskrift at det er kommunestyret som fastsetter godtgjøringen til styrene i kommunale foretak, og at det er representantskapet som fastsetter godtgjøringen til styrene i interkommunale selskaper. Kommunen er også positiv til at det innføres forskriftsregler om at det skal gis opplysninger i regnskapet om ytelser til ledende personer i kommunale foretak og interkommunale selskaper. Dette er i tråd med vanlig praksis om offentlighet vedr. godtgjøring og lønn til folkevalgte og ansatte i kommunal forvaltning.

Ullensaker kommune er videre enig med departementet i at det ikke er grunn til å foreta endringer i kommuneloven § 42 om godtgjøring til folkevalgte, og også i at kommuneloven § 15 nr. 3 om kommunestyrets rett til å suspendere medlem bør endres slik at denne fanger opp tilfeller av valgfusk.”